

Rapport om EU:s direktiv om en hållbar användning av bekämpningsmedel 2019/20:FPM42

Miljödepartementet

2020-06-15

Dokumentbeteckning

KOM (2020) 204

Rapport från kommissionen till Europaparlamentet och rådet om medlemsstaternas erfarenheter av genomförandet av nationella mål som fastställts i deras nationella handlingsplaner och om framstegen när det gäller genomförande av direktiv 2009/128/EG om en hållbar användning av bekämpningsmedel

Sammanfattning

Europeiska kommissionen presenterade den 20 maj 2020 en rapport om medlemsstaternas erfarenheter av genomförandet av nationella mål som fastställts i deras nationella handlingsplaner och om framstegen när det gäller genomförandet av direktivet från 2009 om en hållbar användning av bekämpningsmedel. Genom rapporten uppfyller kommissionen sina skyldigheter att lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet. Rapporten innehåller inga lagförslag. En revidering av direktivet aviseraras.

Regeringen välkomnar rapporten.

1 Förslaget

1.1 Ärendets bakgrund

Växtskyddsmedel är en typ av bekämpningsmedel som används för att skydda grödor mot skadegörare, sjukdomar eller konkurrerande växter. De används främst inom jordbruk, skogsbruk och trädgårdsbruk. Användningen av växtskyddsmedel kan orsaka skada på människors hälsa och miljön. De omfattas därför av strikta regler inom EU.

EU:s direktiv 2009/128/EG fastställer en ram för att uppnå en hållbar användning av bekämpningsmedel genom att minska de risker och konsekvenser som användningen av bekämpningsmedel innebär för människors hälsa och miljön. Det syftar till att främja användning av integrerat växtskydd och andra alternativa metoder eller tekniker såsom icke-kemiska alternativ till bekämpningsmedel. Direktivet är baserat på åtgärder som ska vidtas på medlemsstatsnivå, med tanke på skillnaderna på jordbruksområdet inom EU. Medlemsstaterna ska bland annat ta fram nationella handlingsplaner som fastställer kvantitativa mål, riktmärken, åtgärder och tidtabeller. En rapport om direktivet skulle lämnats till Europaparlamentet och rådet senast den 14 december 2018. Direktivet gäller för närvarande endast för växtskyddsmedel.

Genom EU:s gröna giv, från jord till bord-strategin samt strategin för biologisk mångfald ska användningen av och riskerna med kemiska bekämpningsmedel minska med 50 % till 2030.

Rapporten publicerades den 20 maj 2020.

1.2 Förslagets innehåll

Rapporten innehåller 4 utvärderade områden:

- Nationella handlingsplaner
- Harmoniserade riskindikatorer
- Övergripande genomförande av direktivet
- Kommissionens åtgärder för att stödja genomförandet av direktivet

Under vart och ett av områdena konstaterar kommissionen hur direktivet har genomförts. Det huvudsakliga problemet är efterlevnaden av integrerat växtskydd. Utvärderingen visar även att en majoritet av medlemsstaternas nationella handlingsplaner inte lever upp till kraven i direktivet. Trots identifierade brister konstaterar kommissionen att medlemsstaterna gjort framsteg i genomförandet av direktivet.

Harmoniserade riskindikatorer visar att riskerna med sålda växtskyddsmedel har minskat. Kommissionen konstaterar att det dock finns utrymme att ytterligare minska riskerna med och användningen av växtskyddsmedel. Indikatorerna visar att nödgodkännanden ökat kraftigt sedan direktivets ikraftträdande. Kommissionen konstaterar att den betydande ökningen kan tillskrivas medlemsstaternas underlåtenhet att fullt ut genomföra direktivet samt EU:s förordning om växtskyddsmedel (förordning (EG) nr 1107/2009). Kommissionen avser att utveckla ytterligare riskindikatorer.

För att uppfylla åtagandet i EU:s gröna giv och nå målet i från jord till bord-strategin samt strategin för biologisk mångfald, kommer kommissionen revidera EU:s direktiv om en hållbar användning av växtskyddsmedel, stärka

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Direktivet genomförs i förordning (2014:425) om bekämpningsmedel samt myndighetsföreskrifter. Rapporten har ingen effekt på svenska regler.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

Rapporten har inte några budgetära konsekvenser.

2 Ståndpunkter

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen välkomnar rapporten. Regeringen är positiv till att kommissionen avser att ta fram ett lagförslag om en revidering av direktivet för att stärka dess genomförande, särskilt vad gäller integrerat växtskydd.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Inte kända.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Rapporten har inte sänts på remiss.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Ej aktuellt då inga konkreta lagstiftningsförslag presenteras.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Ej aktuellt då inga konkreta lagstiftningsförslag presenteras.

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Inte känt.

4.2 Fackuttryck/termer

Integrerat växtskydd: Bekämpningsstrategi som bygger på principer om att förebygga växtskyddsproblem, bevaka skaderisken i odlingar, behovsanpassa åtgärder samt följa upp och utvärdera bekämpningsåtgärderna.

Harmoniserade riskindikatorer: Indikatorer som syftar till att kvantifiera de övergripande framstegen med att minska riskerna kopplade till växtskyddsmedel inom ramen för EU:s direktiv om en hållbar användning av bekämpningsmedel.